

Tètrica foto de família. Anna Güell, Josep Julien i Clara de Ramón acompanyen Feixas en aquesta ficció angoixant amb aires de veritat.
FESTIVAL GREC

Califòrnia, maleïda!

Daniela Feixas construeix un 'thriller' que vincula la bondat mediambiental amb la perversitat nazi

La filla de Daniela Feixas va voler quedar-se la tortuga de Califòrnia d'un que se'n volia despendre. S'estava al terrari, aparentment innocentment, fins que una veïna la va advertir de la perillositat d'aquesta espècie invasora que estava delmant l'autòctona. Va ser als anys 80 que es va posar de moda i tothom la va comprar i, al cap d'un temps, se'n va cansar i va creure que no faria mal a ningú si la deixava a les vores dels rius. Per salvar les més dèbils i ben adaptades al medi es pretén exterminar-les, una bondat mediambiental que casa prou amb l'eugenèsia de principis de segle: la voluntat que només proceessin els models més preparats per construir la societat més intel·ligent, justa i bona de la història. Sobre aquests supòsits, també aparentment lloables, es va basar l'extermini de gent amb algun tipus de disminució o d'una tipologia que no casava amb la que es pretenia com la superior: la raça ària, segons els ulls enfebriats (però els més cultes de tot Europa, probablement) del feixisme alemany. La trama està servida.

La tortuga de Califòrnia narra un dinar familiar fred, distant, que amaga les intencions fins que la conversa està a punt d'explotar. El públic coneix les intencions dels personatges just alhora que el fill pròdig. La bombolla de la tensió es va inflant però aconsegueix atenuar-se amb petites incisions a la pell per drenar la ferida. L'obra es representa a La Seca i figura dins del cartell del Festival Grec. S'hi estarà fins al 26 de juliol. L'espai és tancat, resclousit, que amaga secrets o, potser, que es refugia d'amenaques invisibles, com si fossin unes tortugues autòctones que temen la mossegada de la de Califòrnia.

Molts fills dels descendents nazis van pactar no tenir fills per garantir a la societat que no procrearrien l'ADN malvat dels seus progenitors: era la seva manera de carregar la pena de ser fills de *monstres*,

CRÍTICA JORDI BORDES

Teatre

El 2008, l'equip artístic habitual de Lluïsa Cunillé i Xavier Albertí va bastir una companyia desenfadada, que estirava nostàlgia i despertava consciències. La Reina de la Nit va néixer el 2008 a la Muntaner amb molta ambició però poca sort, perquè no va tenir continuïtat. Apostava per un format de cabaret literari, amb regust a cuplets i personatges un punt absurds. L'havia precedit l'èxit de l'adaptació escènica dels textos de Montalbán: *Crònica sentimental de España* (2007). El millor d'aquesta coproducció amb el Grec és el retorn d'aquesta formació, que es manifesta a favor d'un teatre de

Visca l'absurd de La Reina de la Nit!

llenguatge viperí, amb aparicions de cançons populars atemporals (des de *La pulga* fins al *The show must go on*) que conviden a un teatre de l'absurd, tan estúpid que la realitat acaba identificant-s'hi.

Cunillé té unes dents afilades i insisteix en les seves tragicomèdies, molt arrelades

en la veritat política i social d'aquesta Catalunya en ebullició. A *El carrer Franklin* es produeix un desnonament, un de nou, un dels últims de l'avinguda només quedarà per fer fora la neboda de Margaret Thatcher, també insolent (Lina Lambert en estat pur). Lafectat és un transvestit i professora de piano vocacional (genial, Albertí). Evidentment, tot plegat és un divertit despropòsit en què fa present el governador del Banc d'Espanya, personatge que fa pena per la seva buidor d'ànima (Oriol Genís); la presidenta d'una ONG que lluita contra l'abús global però que no troba la manera que s'hi sumin més socis

que havien estat capaços d'avaluar les atrocitats més ferotges, sota el paraigua de la investigació científica. La dramaturga i actriu, que intervé com la germana que desvaria (s'obsessiona en saber per què la mare i l'avi es van refugiar a l'Espanya feixista quan el poder nazi queia per la força dels aliats), es pregunta si la maldat, realment, es pot transmetre per la sang. La noia descobreix propaganda nazi a les maletes de l'avi quan tot just acaba de tenir una filla i dubta que no hagi donat peu a la continuïtat d'una estirp podrida. L'alternativa és oblidar i desaparèixer: aquest ha estat el parer del germà que s'ha fet fonedís, tot just la germana ha ingressat en una residència psiquiàtrica.

Desconfiança i despit

L'obra s'ambienta als anys 80. Ja fa anys que viuen a Catalunya i cinc que el xicot ha sortit cames ajudeu-me i sense avisar. Torna quan la mare el troba i li demana que s'apropi amb urgència. L'acull la desconfiança i despit de la mare i l'entusiasme de la neboda, de 17 anys. La trobada vol ser cordial, per reforçar uns llaços massa estovats, però amaga intencions. I en aquesta trobada, el germà decidirà descobrir el passat de la mare, com a infermera d'un sanatori a l'Alemanya nazi.

Forçosament, la fredor és obligada en la relació d'aquests personatges. La directora Lurdes Barba hi imposa una distància imprescindible. Només el germà podrà sentir les veus que abans sentia la germana: serà la manera que l'espectador compregui les pors (raonables, o no) d'una germana que només veu fantasmes. Semblants als que pronostica la mare en el seu barri de sempre, similars als de la filla que ha estat premiada per enfortir les tortugues mediterrànies. Són una ombra llarga, fosca, de llum que té bombetes fosques i ningú es preocupa de reposar-les. *Thriller* amb reflexió i personatges plens de plecs. *

M

Molts fills dels descendents nazis van pactar no tenir fills per garantir a la societat que no procrearien l'ADN malvat dels seus progenitors

(Montse Esteve), i un taxista desvagat (Xavier Pujolràs). Potser el però està en la insistència de voler lligar cues de l'actualitat (una actitud que arrenca amb el *Tot assajant Pitarrà* a l'Espai Lliure, 2007). Certament, l'any passat va fer diana amb *Geografia* (TNC, 2014) i va avançar rèpliques de la mare i el fill de l'expresident que més tard serien repetides en seu parlamentària. Però el teatre respira millor quan no té tanta cotilla política, que pot ser visionari però també pecar de fer-se insultant per al contrincant polític. El teatre hi ha de passar per sobre i que l'espectador triï quina papereta posa a l'urna. *

EL CARRER FRANKLIN
Lluïsa Cunillé

Direcció:
Josep Maria Miró
Intèrprets:
Xavier Albertí,
Montse Esteve, Oriol Genís, Lina Lambert,
Xavier Pujolràs
Lloc i dia:
30 de juny (fins al 19 de juliol) Sala Petita del TNC

AGENDA D'AUTOR J.B.

Llegendes a l'ombra d'un castell

El Festival de Llegendes de Catalunya va néixer el 2010 amb l'objectiu de recuperar, potenciar i donar a conèixer històries i llegendes populars que coexisteixen arreu dels Països Catalans. Sant Martí de Tous en té un bon grapat i això és el que va motivar la seva creació. Es programen activitats per a totes les edats per escoltar algunes de les llegendes de casa. Entre els títols, alguns de ben suggeridors: *Senyora de Tous*; d'altres que busquen un punt de provocació, com ara *Llegendes adulterades*, i aprofitar les muralles a *Castells llegendaris*. El secret més pronunciat, l'existència de les dones d'aigua.

FESTIVAL DE LLEGENDES DE CATALUNYA

Dia i lloc: Des de les deu del matí fins a quarts de nou del vespre als racons de Sant Martí de Tous. Tota la programació a www.festivaldellegendes.com

'Faboo' encapçala el Minigrec

Simplicitat és la paraula clau en un espectacle creat per un especialista en teatre i en programes de televisió per als més petits. En té prou amb un bidó buit per donar cap i cara a un personatge ingenu i curiós, amb ànima de nen, que explora el seu entorn i interactua amb objectes diversos. Dues actrius donen vida a *Faboo*, un ésser singular, protagonista d'un muntatge de teatre d'objectes on la imaginació dels espectadors té un paper tan destacat com el que passa a l'escenari. De nou, els programadors de teatre familiar es presenten dins del cartell del Grec sota el paraigua del Minigrec. S'hi inclouen produccions estrenades i d'altres que fan les seves primeres passes amb el públic del Grec. És el cas de *Viatge al centre de la Terra (s. XXI)*, a càrrec de la veterana companyia de dansa Roseland Musical.

FABOO

Dia i lloc: Avui a les 12 del migdia al Tantarantana.

Viladecans bull a les places

El Festival al Carrer de Viladecans celebra la vint-i-sisena edició amb una programació variada i de qualitat, en què destaquen espectacles de companyies com ara la dels francesos Karnavires, Sirqus Alfon des de Suècia o el cabaret de The Chanclettes, que celebren els seus 20 anys com a companyia amb el seu espectacle *#DPutuCool*. Les actuacions comencen avui a les set de la tarda. Hi ha des dels *Traps* tendres i juganers dels Efimers, la festa acrobàtica de Circo Los (Xarivari Blues) i el muntatge de tall clàssic llegit per a joves del segle XXI de *Fuenteovejuna*, una interessant proposta dels Obskené, que fa més d'un any que suma èxits.

FESTIVAL AL CARRER DE VILADECANS

Dia i lloc: Fins avui als carrers i places del centre. Tota la programació a www.alcarrerviladecans.com.

23
CULTURA
05.07.2015

Lectura al Romea

La Fundació Romea i l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya preparen per dimarts la lectura dramatitzada de *Cinc vares de terra*, de Ruth Vilar. Ella mateixa dirigeix l'elenc format per Eloi Benet, Elena Codó, Alicia Gonzalez Laá, Aina Huguet, Ferran Lahoz i Teresa Urroz

Dia i lloc: Dimarts, al Teatre Romea, a les 20 hores

Tots a l'una
'Fuenteovejuna' demostra que és possible fer una relectura actual. OBSKENÉ

Teatre